

De wereld
gedeeld door
twee

De wereld
gedeeld door
twee

Miroesja Peeperkoorn

Copyright © 2016 Miroesja Peeperkoorn

Productie: Brave New Books

Omslagontwerp: www.tatlin.net

Tekstcorrectie: Het Boekenschap

ISBN 9789402152739

Deel I

1

Met haar ene hand streek Alessa over de kop van Hermoso, de hond. In haar andere hield ze een afgesneden varkensstaart. Een varken was op gruwelijke wijze geslacht. Alessa zou dit nooit meer uit haar gedachten kunnen wissen: de intelligente varkenssoogjes hadden uitgerekend háár smekend aangekeken. Ze had er nooit aan kunnen wennen. Zodra ze wist dat een dier gedood moest worden, verliet haar eetlust haar lichaam en kon ze nergens anders meer aan denken.

De sjamaan, een man met een afwezige blik, zwart piekhaar en de langste oorlellen die Alessa ooit had gezien, had deze morgen de slachting uitgevoerd.

Alessa stak de varkensstaart voor de droge neus van Hermoso omhoog, waarop de slijmdraad aan de bek in lengte toenam en smakkende bewegingen volgden. Het magere dier, dat hoog op de poten stond, kwispelde en blafte. Toen de gerimpelde, behaarde varkensstaart vlak bij hem was, bevochtigde Hermoso zijn neus met zijn lichtroze tong. De neus glom als gepoetst zwart schoenleer. De hond hapte de

staart uit de handen van Alessa en zijn lange poten brachten hem naar een veilige plek, achter wat struiken, om zijn buit niet te hoeven delen met andere hongerige dieren.

Zoals alle honden die bij Alessa's stam leefden, was Hermoso vooral een voorvechter van zijn eigen overleving: hij bereed vrouwtjes, soms met geweld, bevocht mannetjes die hem hiervan afleidden, en vrat al het eetbare gulzig op. Al was het eten bedorven, delen lag niet in zijn aard. Krab-bend, tot zijn schilferige huid bloedde, versleet de hond zijn dagen.

Het varken, bekleet met modder, was eerder deze dag op zijn zij op de grond gelegd. Zijn voor- en achterpoten waren aan elkaar gebonden met een touw.

De sjamaan droeg zoals altijd een geel met rode kralen-ketting in zijn haar. Hij had opgewonden, met een groot mes in zijn rechterhand, naar het dier staan kijken. Twee mannen met ontbloot bovenlichaam, die aan weerszijden van het varken stonden, riepen een aantal voor haar on-verstaanbare woorden. De sjamaan stapte naar voren. Op dat moment had Alessa de neiging gehad om naar hem toe te rennen, het mes af te pakken en hem in zijn buik te steken. Net zo lang tot al zijn bloed op de ontblote mannen en hemzelf vergoten was. Daarna zou zij het varken wat lekkers te eten hebben gegeven. Deze gedachte had haar benen ver-

zwaard en haar hoofd verlicht; ze moest zich vasthouden aan het houten hek voor haar.

De sjamaan bukte in de richting van de varkenskop. Zijn stevige hand bevoelde de hals van het hulpeloze dier. Hij duwde en prikte in de zachte hals, zoekend naar de juiste plek om het kermende dier in één keer zijn leven te ontnemen. De ontblote mannen riepen weer iets, maar Alessa leek ineens ver weg te staan van het slachtingstafereel. De mannen vervaagden voor haar ogen, de hulpkreten van het varken verstomden. Het enige dat Alessa zag, was de voor haar bedoelde smeekbede in de kleine, menselijke oogjes. Het varken keek haar aan en Alessa voelde zich schuldig aan zijn noodlot.

Op dat moment maakte de sjamaan een snelle beweging met het grote mes. De gil van het varken drong in alle hevigheid tot Alessa door. Het dier keek haar nog steeds aan, terwijl het probeerde op te staan. Bloed gutste uit de wond. De falende wond. De wond die het dier gedood zou moeten hebben, liet het meer dan ooit voelen dat het leefde en dat het wilde overleven. Het varken krabbelde overeind; hoe was Alessa niet duidelijk, maar de oorzaak was voelbaar: het wilde niet dood. Het leek moeite te hebben met ademen en schuifelde opzij.

Alessa voelde haar maag samentrekken. Speeksel bereidde haar mondholte voor op de zure substantie die via de

slokdarm een uitweg moest gaan vinden. De kolkende beweging die daarop volgde, leek met alle kracht de maaginhoud in één keer naar buiten te willen gooien. Ze draaide haar hoofd opzij en een groengele stroom kletterde op de grond.

Een van de twee mannen griste het mes uit de handen van de sjamaan, die zich niet verroerde. Alessa zag de gebalde vuisten en de kloppende halsader van de dorpsgenezer. Toen de mannen richting het varken liepen, begon het dier weer te kermen. Alessa liet haar greep om het hek verslappen. Ze wist dat de ervaren mannen de klus verder zouden klaren: het dier zou snel uit zijn lijden worden verlost. Als het slim was, zou het de wil om te overleven inruilen tegen een kortdurend, verlossend einde.

In een flits zag Alessa dat de sjamaan achter de mannen aan rende en het mes weer afpakte. Binnen een paar tellen had hij het varken op lukrake plaatsen gestoken. Zijn beestachtige geschreeuw had het huilende varken overstemd. Toen het dier stil was en de sjamaan nog steeds, inmiddels grommend, uithaalde met het bebloede mes, hadden de ontblote mannen hem hardhandig moeten wegtrekken om zo veel mogelijk bruikbaar vlees te sparen.

2

Alessa lag in de hangmat voor haar huis en stopte het laatste stuk van een banaan in haar mond. Kauwend bedacht ze de schil richting Hermoso te gooien. Het fascineerde haar hoe de schil in zijn dichtklappende kaken terechtkwam. Ze kende niemand die beter ving dan hij.

De slachting van het varken had ze voor zich moeten houden. Haar moeder was bij de buurman of op de akker aan het werk. Haar vader was op jacht gegaan en zou aan het einde van de dag volgeladen met dode toekans terugkeren. Hij zou niet op haar verhaal over het varken zitten te wachten.

Hoe vaak zou hij op zo'n dag een pijl besmeerd met het gif van felgekleurde kikkers in zijn drie meter lange bamboe jachtinstrument laten glijden en aanleggen? De toekan was voor het raken van de grond al dood, zo sterk was het gif dat met de pijlpunt van de kikkerhuid geschraapt werd.

'Alessa!', hoorde zij Nuria roepen. Niet lang erna klonken ook driftige voetstappen die steeds dichterbij kwamen. Alessa hoorde aan de stem van haar vriendin dat zij haar niet riep om te gaan hinkelen. Alessa kieperde zichzelf uit de

hangmat, liet de bananenschil op de grond vallen en rende de trap voor het huis af. Hermoso volgde haar.

Nuria stond hijgend tegenover Alessa: 'We moeten naar de buurman.' Nuria greep Alessa's hand en sleurde haar mee.

Alessa besloot geen verdere vragen te stellen en volgde haar vriendin. Ze renden, waarbij ze af en toe in een modderige plas water stapten en de modder opspatte tegen hun blote kuiten. De huizen, grond en bladeren absorbeerden het vocht dat doorgaans vastgehouden werd door de vallei. Paddenstoelen bezaaiden de donkerste en vochtigste aarde of klampten zich vast aan natte boomstammen. Soms slaagden aanhoudende windvlagen erin de vallei droog te vegen, zodat de paden in stoffige aders veranderden en de palen onder het huis op het ritme van de wind mee kraakten.

Nuria was een meisje van meegaande aard en had geen zorgen voor een broer. Ook had ze geen zussen. Ze kringelde vaak om de benen van haar moeder of zat urenlang hout te schaven. De armbanden, kralenkettingen of oorbellen die ze maakte, verdeelde ze onder de meisjes in de klas. Als er onenigheid ontstond tussen de hebbertig graaiende handjes, deelde haar zachte, beheerste stem hun mee dat ze best nog zo'n zelfde exemplaar zou kunnen maken. Achter de ogen van Nuria kleurden geloof en geduld haar wereld. Haar vader liet de ontbossing, mijnbouw en oliewinning graag over

aan Pachamama, de godin Moeder Aarde, die alle menselijke kracht ontsteeg. Volgens hem waren de mondjes de eersten die gevoed moesten worden; verraad en corruptie kwamen daarna. Toch had Alessa's vader hem weten te overtuigen van de plicht van hun stam om hun natuur te beschermen. Tijdens de dorpsvergaderingen had Alessa's vader meestal op geringe steun kunnen rekenen, wat hem bedroefd huiswaarts had doen keren. Toch vlamde zijn strijd lust op, elke keer als er een stuk oerwoud werd neergehaald.

Er waren leden van verder gelegen dorpen die zijn actiegroep versterkten, en hij bestudeerde de grondwet tot in detail. Er rustte vaak een versleten boek in zijn handen met de titel *De grondwet van Ecuador*. Boven zijn neus verscheen dan een diepe frons.

De meisjes liepen, nog steeds hand in hand met Hermoso in hun kielzog, via de achterkant van het huis van de buurman. Toen ze bij de eerste paal aankwamen, hoorden ze een monotoon geluid. Alessa liet Nuria's hand los en rende tot onder het huis. Een paar kippen schoten met uitgeslagen vleugels voor haar uit.

In het midden lag Rafael. Met zijn handen vastgebonden aan een van de palen en zijn onderlichaam ontkleed, op zijn onderbroek na, waardoor zijn onvolmaakte benen mistroostig onder zijn lichaam uitstaken. Alessa liet zich naast haar

broer op de grond vallen en negeerde de stekende pijn die in haar knieschijven schoot. Zijn loensende ogen vonkelden bij het zien van zijn zusje. Hij maakte opgewonden geluiden. Alessa kuste hem op zijn ingegroeide oor en streek met zachte halen door zijn dunne haar. Ze maakte zijn handen los en keek om zich heen. Zijn broek moest hier ergens liggen.

Nuria legde een hand op Alessa's schouder en in haar andere hand hield ze de okergele broek van Rafael, zijn lievelingsbroek.

'Wat doen jullie hier?' De plotselinge stem van de buurman klonk schor. Hij kuchte en schuifelde, steunend op zijn wandelstok, hun kant op. Er kraaide een haan, waarop direct een haan ergens anders in het dorp de territoriale zang echode.

Alessa was bezig Rafaels broek dicht te knopen.

'We nemen hem weer mee', antwoordde Nuria geduldig, terwijl ze zich omdraaide naar de kromme buurman.

De oude man keek langs haar heen en wierp een verbaasde blik op de jongen die onder zijn huis bleek te liggen.

'Houd hem binnen, houd dat jong nu toch eens binnen!', riep de buurman, die stil was gaan staan en met zijn wandelstok in de richting van Rafael wees. In de schaduwrijke ruimte lichtte zijn oogwit op en vanuit zijn donkere irissen daalde walging neer op de mislukte jongen.

Voor Nuria weer iets kon zeggen, had Alessa haar een duw in haar rug gegeven ten teken te gaan lopen. De meisjes liepen met een boog om de kromme buurman heen en Rafael kroop er als een baby achteraan. Ook Hermoso sloot zich weer aan, terwijl hij de kont van de jongen ijverig besnuffelde.

3

Rondom de evenaar waren de dagen altijd even lang als de nachten. Alessa wist dat het niet lang meer zou duren voordat de nacht de dag in haar omhelzing zou laten verdwijnen. De vallei zou zich in het donker begeven en de enige lichtpuntjes zouden de kookvuurtjes en de brandende kaarsen in het dorp zijn.

Nadat ze Rafael in de rivier had gewassen en hem een schone broek had aangetrokken, was ze met hem naar De Neus gegaan.

De gehele vallei was bedekt met een warme deken, maar in de grot hing een koelte die de haartjes op de huid rechtop deden staan. Langs de vochtige wanden zochten druppels een weg naar beneden om op de grond kleine plasjes te vormen.

De vleermuizen waren gewend geraakt aan bezoek en bleven ongeïnteresseerd hangen. Zo nu en dan klapperde er eentje met een flinke kracht zijn vleugels wijd, om een zekere soepelheid te behouden. Er woei dan een lichte bries door de grot. Vanuit hun harige snoet vonkelden hun ronde

kraaloogjes op hen neer en de tandjes lichtten zo nu en dan op in de donkere ruimte.

Alessa was in kleermakerszit op de grond gaan zitten. De kou had zich als water door haar rok een weg weten te banen en nestelde zich in haar bekken en onderrug. Het verstijfde haar lichaam, maar bracht haar geest in de concentratie die ze nodig had.

Om haar nek hing haar panfluit aan een gerafeld touw. De zeven bamboepijpjes van verschillende lengte werden bijeengehouden door een gehaakt lint in een motief met de kleuren paars en rood dat strak en met zorg om de pijpjes gebonden was. Het instrument had zij een paar jaar geleden gekregen van haar vriendin Nuria, die het zelf had gemaakt. De meisjes waren even oud, alleen waren er bij Alessa al borsten beginnen te groeien en was Nuria twee koppen kleiner.

Rafaël legde zijn hoofd in haar schoot en keek haar aan met een zachtheid die zij nog nooit bij iemand anders had gezien. Hij knipperde onregelmatig met beide oogleden, wat hij deed als hij opgewonden was. Sinds een paar jaar deed hij ook nog iets anders als hij in euforie verkeerde.

De eerste keer dat Alessa zijn penis zag oprijzen tot een harde staaf was op een heel vroege morgen. De hanen hadden hun kelen nog niet opengezet. Een flauw maanlicht bescheen hun bed net genoeg, zodat kleurloze silhouetten

onderscheiden konden worden. Alessa lag met open ogen de nacht weg te denken, omdat zij en Nuria die dag een hinkelspel hadden verzonnen waarbij de verliezer een rups moest opeten. Alessa had er vier moeten inslikken. Ze woude in hun bed en wachtte tot er vlinders in haar buik zouden rondfladderen. De rechtopstaande penis naast haar glom in het maanlicht en had haar adem doen stokken.

Het mannelijke geslachtsdeel kende zij van de vissers, die het omhoog vouwden en daar waar de extra penishuid in slappe toestand in het uiterste puntje samenplakte het met een touwtje om hun middel bonden, om het binnendringen van de orgaan etende visjes tegen te gaan. Plassen in de rivier was uit den boze: als de kleine visjes urine detecteerden, zwommen ze stroomopwaarts de plasbuis in om in de warme buikholte een slijmerige, bloederige maaltijd te verorberen.

Maar een penis die de lucht in wees alsof hij iets kenbaar wilde maken, verwarde haar. Ze draaide haar hoofd weg en drukte haar oogleden stevig op elkaar. Iets wat niet gezien werd, was er niet.

Op de binnenkant van haar oogleden was een lange tijd niets te zien dan een gebrokkelde donkerte. En toen fladderden er vlinders, onritmisch maar toch sierlijk, van de ene ooghoek naar de andere, alsof de oogkassen in elkaar versmolten waren. Vlinders in de meest indrukwekkende kleu-

ren fladderden dansend. Een felblauwe *morpho* vloog het hoogst van allemaal. Een gele vlinder met oranje stippen zakte steeds weer na een poging de *morpho* te bereiken. En als een ongenode gast was daar opeens de harde penis van haar broer die de kwetsbare vleugels uit de lucht maaide. Ze opende haar ogen en keek opzij. Haar broer had zich op zijn zij gedraaid.

In de grot waar de invallende avond niet opviel, was er een gegronde reden voor opwinding. Het zou niet lang meer duren voordat opgewarmde lucht vanuit plakkerige longen haar lippen zou verlaten en door een van de bamboebuisjes een klank van de zuiverste soort zou produceren. Alessa zou haar mond verplaatsen en de klanken uit de verschillende buisjes zouden samen een verhaal vertellen. Het verhaal had geen taal nodig om het hart te raken.

Alessa streek haar zwarte lange haren aan weerskanten achter de oren. Ze nam de panfluit in haar beide handen en bracht die naar haar mond, nadat ze haar lippen had bevochtigd.

Rafaël sloot zijn ogen.

En tegen de bemoste grotwanden weerklonken daar de tonen van de ziel.

4

Wat een slet, dacht Frederick, wat een gore slet! Midden op de Magere Brug had ze zijn kus ineens ontweken. Zijn getuige mond was in de koude nachtlucht blijven hangen, onbeantwoord door haar gebalsemde, volle lippen.

Het stel stond verdwaald tegenover elkaar, zij nog op haar zadel en hij naast zijn fiets met zijn hand om het midden van het stuur geklemd. De twee werden omgeven door een onzichtbare wolk sigaretten-, bier- en zweetlucht, aan het begin van de vorige avond opgebouwd in donkerbruine cafés en deze vroege morgen afgetopt met fanatieke danspassen in een duistere danstent.

Haar strakke shirt met tijgerprint en haar grote oorringen hadden zijn interesse de vorige avond weten te wekken. Ze had luid gelachen om zijn grappen en dronk stevig mee. Ze heette Lisa. Of Liset, of *whatever*. Ze had hem in elk geval af en toe een knipoog gegeven en na elk compliment dat hij háár had gegeven, had ze verlegen gelachen en aan haar blonde haar geplukt – om vervolgens de zelfverzekerde houding van daarvoor weer aan te nemen. Haar knieën gestrekt in haar lange laarzen, haar rug gerecht in het strakke

lycrashirt, vergezeld van een nieuwsgierige blik die over de rest van de mensen in de ruimte danste. Ze bezat een aanlokkelijke gevatheid die zich uitte in een opmerking als: ‘Wat doen we hier toch als vreemden van elkaar met z’n allen opgepropt in één ruimte?’ Het had Frederick doen besluiten haar mee naar huis te nemen.

Zij was er deze kille vrijdagavond in november samen met een vriendin op uit getrokken, De Pijp in, op zoek naar warmte, gezelligheid en genoeg alcohol om de sleur van haar werkweek op het benauwde kantoor, dat zich op het kleurloze terrein naast station Sloterdijk bevond, weg te drinken. De krullenbol die haar vergezelde, had een achterwerk dat als bijzettafel gebruikt kon worden, een enorme hoeveelheid buikvet, en een naam die Frederick binnen een paar tellen alweer vergeten was omdat het er ook niet echt toe deed. Het enige dat telde was dat deze vriendin, die waarschijnlijk gewend was aan het kortste eindje te trekken, het gezellig genoeg bleef vinden, zodat hij zich zo lang als nodig op het lekkertje kon richten om haar aan het einde van de rit, lammig en gewillig, mee te kunnen nemen naar zijn koopappartement in Oost.

Hij woonde bijna vier jaar in Amsterdam en had zijn ouderlijk huis met een zekere opluchting verlaten. Zijn moeder had hij voor zijn vertrek naar de grote stad al jaren niet gezien of gesproken, want mevrouw had bedacht dat het moe-

derschap toch niet voor haar was weggelegd en dat haar man toch niet interessant genoeg was. Daarom had zijn moeder op een zondagmorgen, waarop de vertrouwde geur van koffie uit de keuken en het gemoedelijke gefluit van merels vanuit de openslaande tuindeuren de woonkamer vulden, haar bruinleren koffers ingepakt om bij een onbekende man in de auto te stappen, de lonkende vrijheid tegemoet. Later bleek dat de onbekende speler in dit ernstige grotemensenspel een berucht vastgoedmagnaat was, zwemmend in het geld én in de cocaïne – zo schreven de bladen. Niet dat Frederick die las, maar zijn jongere broer Guido werd getipt door zijn vriendin en wierp er dan wel eens eentje zijn slaapkamer in, gevolgd door een opmerking als: ‘Freddy, moet je die loser weer eens zien!’ Daarop bladerde Frederick meestal heftig in het tijdschrift totdat hij hem zag, en de foto van de nieuwe geliefde van zijn moeder zijn netvlies bevochtigde. De aanblik van hem samen met zijn moeder daalde af vanaf zijn hersencellen naar zijn maag en legde daar een bonk woede neer. Soms koos hij ervoor niet te kijken en gooidde hij het roddelblad direct in de prullenbak.

De loser was hun moeder die bewuste zondag in een lichtgrijze, blinkende cabrio komen ophalen. Vanaf toen laaide er een onbeschrijflijke vreugde in Frederick op, elke keer als hij eenzelfde cabrio passeerde – met het verstrijken

van de jaren nam de intensiteit hiervan niet af. Een vreugde die echter binnen een paar seconden werd gedoofd door de teleurstellende constatering dat zijn moeder er niet in zat en plaatsmaakte voor de woede die zich diep in hem genesteld had, altijd op de loer liggend. De rest van zo'n dag was hij kwaad op zijn medestudenten, op onbekenden in het verkeer of op zijn vader. Vooral op zijn vader, terwijl de goedzak bijna letterlijk was gebroken voor het raam toen zijn vrouw zich had omgedraaid om niet meer terug te komen, om nooit meer achterom te kijken.

Frederick had dat als kleine jongen gezien: met zijn afgeleebberde knuffelkonijn Jip stevig tegen zijn kinderborst aangedrukt, had hij op de onderste traprede gestaan. Hij had zijn vader zien dubbelklappen, schreeuwen en huilen als een kind. Sinds die keer had Frederick hem nooit meer zien huilen. Deze herinnering had duidelijk besloten om nooit te gaan vervagen. Of had Frederick dat zelf besloten? Hij had er altijd rekening mee gehouden dat zijn moeder op een dag weer voor hun deur zou staan, kapot van verdriet en schaamte, en smekend om terug te mogen komen. Hij hoopte dat hij dan in staat zou zijn om de deur in haar gezicht dicht te rammen, en wist dat hij hiervoor het gemakkelijk op te roepen beeld van zijn gebroken vader nodig zou hebben.

Zijn vader was al zolang Frederick zich kon heugen actief als neuroloog in het Radboud-ziekenhuis in Nijmegen. Hij had er een handje van zijn werk mee naar huis te nemen, met als gevolg dat allerlei medische termen rijkelijk vloeiden binnen de hoge muren van hun statige villa in Vught. Uitkomsten van recente studies werden ongevraagd medegedeeld. Niet zelden riep hun vader Frederick en Guido zaken toe als 'Wisten jullie dat er meer beroertes voorkomen onder blanke Nederlanders dan onder Marokkaanse Nederlanders?' of 'De resultaten van de antiamyloïdtherapie vallen verdomme tegen!'

Omdat Frederick zich niet interesseerde voor de geneeskunde – of de *geneeskunst*, zoals zijn vader het noemde – en vooral veel boeken en artikelen las over gevallen waarbij zakenmannen in één klap heel veel geld verdiend hadden, was hij aan een meer algemene studie als Bedrijfskunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam begonnen, en had zijn vader een appartement in Oost voor hem gekocht. Een gebaar dat voor iedere buitenstaander als zorgzaam en lief bestempeld zou worden, maar door Frederick zelf geërgerd geaccepteerd werd.

Zijn vader had in zijn ogen niet veel aandacht voor hem, doordat hij zijn leven aan de geneeskunst had toegewijd en de afgelopen jaren bovendien een ziekelijke aandacht voor jong vrouwelijk schoon had ontwikkeld. Dat had Frederick

met terugwerkende kracht al gestoord wanneer zijn vader flirtte met de oppas, toen hij en zijn broertje nog te klein waren om alleen thuis te blijven. Dat het wulpse meisje toen amper vijf jaar ouder was dan Frederick, stoorde hem niet eens, maar dat zijn vader hem in haar bijzijn ineens ‘Freddy’ had genoemd, terwijl hij dat verder nooit deed, had hem geraakt.

De dag dat hij zijn nieuwe appartement in Oost betrok, tweehoog aan de Wibautstraat, had zijn vader hem via een sms laten weten dat hij Nathalie ten huwelijk wilde vragen. Deze langbenige schoonheid mocht zichzelf een artsbezoeker noemen, een verleidster die door de farmaceutische industrie het veld in werd gestuurd om het voorschrijfgedrag van artsen te beïnvloeden. Frederick had vanaf de eerste ontmoeting het gevoel gehad dat haar liefkozing naar zijn vader *fake* was, terwijl het hem, pijnlijk genoeg, nog duidelijker toekwam dat zijn vader een oprechte liefde voor haar koesterde. Sinds al die jaren leek er geluk door te schemeren in de jongensachtige ondeugd die zijn vader in haar bijzijn uitstraalde. Dat Nathalie vijfentwintig jaar jonger was, een borstvergroting had laten doen die bekostigd was door zijn vader, zeurde om één of andere nieuwe techniek die botox van de troon zou stoten en dat Guido schaamteloos op haar geilde, deed er niet meer toe. Hij ging zijn eigen leven opbouwen in Amsterdam. Ondergedompeld

in de anonimiteit van de grote stad zou hij zijn eigen identiteit gaan opbouwen. Daar had hij niemand voor nodig en zijn ouders al helemaal niet.

5

Alessa pakte de natte kleren van haar moeder aan en legde ze in haar mand, waar misschien nog één shirt of broek bij kon voordat alles te zwaar zou worden om het tot aan huis te kunnen dragen. Ze waren niet de enigen die modder- en ontlastingsvlekken in het kabbelende rivierwater wilden laten opnemen, zodat de viezigheid gemengd met de ontelbare waterdeeltjes tot verwaarloosbare moleculen zou worden. Langs de kronkelende rivierbedding hadden zich aan weerskanten vrouwen verzameld die kledingstukken en lappen door het water haalden en uitwongen. Sommigen fluisterden tegen elkaar, anderen zongen zuivere liederen vol hoop. Samenwerkende handen dompelden zich onder en gebaarden boven het wateroppervlak. Bekende gezichten bogen zich over het water. Een onbekend gezicht was op deze plek als een beschimmelde bes in een glanzende tros druiven. Het laatste nieuwe gezicht dat het dorp had mogen aanschouwen, was wit, vermoeid en verwonderd geweest. Deze toerist droeg een rugtas vol hunkering naar onbekende natuur en authentieke stammen en was na een paar dagen weer verdwenen in de jungle. Op deze rustige dag, er stond

geen wind en een wolkeloze lucht overdekte de vallei, wassen de vrouwen met routinematig gemak.

Alessa bekeek haar moeder. Zoals altijd droeg zij een bruine hoed waar een pauwenveer zijlings ingestoken was – zoals alle Quechuavrouwen – en een zwarte rok met daarboven een paars shirt. Over haar schouders hing een rode, brede sjaal, bijeen geknoopt op de plaats waar de sleutelbeenderen op het borstbeen rustten. Haar gezicht was bezaaid met diepe groeven, omringd door weerbarstig zwartgrijs haar. Uit haar opgestroopte mouwen staken leerachtige handen.

Deze vrouw had zes jaar voor de geboorte van Alessa een zoon gebaard. Op die tekenende dag, achttien jaar geleden, lag haar moeder onder de sjamaan, die boven haar zwetende gezicht een aantal rituelen uitvoerde. Alessa's moeder was enige tijd buiten bewustzijn geraakt en dreigde zelfs bijna te bezwijken onder de creatie van een nieuw leven. Toen ze bijkwam, was het de sjamaan die het ter wereld gekomen kind in haar armen stopte – vlug en met zijn hoofd afgewend, alsof het hem zou kunnen besmetten. Alessa's moeder bekeek het kind. Ze was versuft geweest, maar helder genoeg om te kunnen zien dat onder de witte, vettige laag die haar eerste kindje omhulde het hoofdje paars aangelopen was, de oogjes nog dichtgeplakt zaten en het mondje geluidloos geopend was. Haar lichaam was verslapt geweest,

maar een angstaanjagend sterk besef wist tot haar geest door te dringen: ze had een mislukte jongen gebaard. Het kind had geen linkeronderbeen, zijn rechterbeen was naar buiten gedraaid en eindigde in een klompvoetje. De schaamte en het verdriet hadden haar ouders maandenlang binnengehouden.

Er waren dorpsvergaderingen gevoerd waarbij de meest invloedrijke mannen hadden besloten dat de hulpeloze baby naar een verre stad zou worden gebracht. Hij zou daar in een paar lappen gewikkeld op straat worden gelegd, in een buurt die niemand van hen kende. Het lot zou verder beslissen en hun stam niet meer bereiken. Haar moeder had dit idee niet kunnen verdragen. Ze had het jongetje de naam Rafael gegeven en het tot ieders ongenoegen als familielid behouden.

Pas zes jaar na Rafael – in deze jaren bleek hij niet te kunnen lopen en bleek zijn verstand duidelijk achter te blijven bij dat van de andere dorpskinderen – was het haar moeder gelukt om weer zwanger te raken: de komst van Alessa was het uitgestelde, verdovende geluk waar haar ouders al die jaren naar hadden verlangd. Het maakte de collectieve reactie op haar broer er niet veel milder op. Alessa herinnerde zich nog goed hoe de walging van de stamleden op haar broer neerdaalde, elke keer als zij zich met hem buitenshuis vertoonde. De buurman had vaak driftig zijn

wandelstok op hem gewezen en geroepen dat de jongen binnengehouden moest worden.

Haar moeder reikte haar een natte broek aan en Alessa zag de gerimpelde hand, die weleens geruststellend langs haar wang streek, maar de gedaante van Rafael in stilte vermeed.

‘Dit is het laatste dat ik mee kan nemen.’

‘Goed.’ Haar moeder viste een laatste shirt en een geweven kleed uit de rivier, wrong ze zorgvuldig uit en stopte ze in haar eigen mand.

‘Zijn er mensen die niet kunnen huilen?’

‘Ach *warma*, waarom vraag je dat?’

‘Ik heb het Rafael nog nooit zien doen. Zelfs niet toen onze ezels en varkens in brand waren gestoken.’ Ze keek haar moeder afwachtend aan.

‘Er was iets gebeurd dat hij niet begreep en ook nooit begrijpen zal.’

‘Waarom nooit?’ Begrijpen kost soms tijd, dat wist ze, maar ze dacht dat die tijd toch nog kon komen.

‘Jij begrijpt dat iemand dat gedaan heeft om kwaad te doen. Rafael ziet de dode dieren wel, maar weet niet wat het kwaad is. Hij zal altijd kind blijven.’ Haar moeder kwam in beweging om op te gaan staan. Ze leunde hierbij op haar mand.